

Landstinget til et, hvert paa sin Vis, mere fuldgyldigt Udtryk for Befolkningen, end det nu kan siges at være Tilfældet". Forslaget er jo endnu ikke fremsat, og Indholdet kendes ikke, men efter de Udtalelser, der er fremkommet fra Ministeriets Medlemmer paa offentlige Møder, tror jeg det turde gaa ud fra, at der vedrørende Folketingets Sættelse og vedrørende en Ændring i Valgkredsloven vil blive fremsat Forslag af lignende Indhold som det, vi havde til Behandling i foregaaende Samling, og med Hensyn til Landstingets Sættelse tør man sikkert gaa ud fra, at Forslaget vil stryge de Privilegier for Formue og Hartkorn, der nu er knyttet til Valget af Landstingets Medlemmer. Vi hilser ned den største Glæde, at der paa denne Maade søges skabt en Forfatning, der, om det saa ofte er blevet sagt, bliver i Junigrundlovens Aand. Vi vedkender os en Opfattelse, at Junigrundloven er Folket's moralske Ret, og at det ikke alene er Befolkningens Ret, men ogsaa dens Figt gennem sine valgte Repræsentanter at søge at tilbagevinde denne Ret den Dag, da den har Magt dertil. Forfatningen af 1866 kan bruges, naar den overhødes, det har Udviklingen vist. I Kraft af denne Forfatning er der gennemført en Række Love, der har budt store baade kulturelle og materielle Fremskridt for det danske Folk. Men Maskineriet gaar tungt og træls, og det følger af Sagens Natur, at de Resultater, der naas, ikke altid bliver et tilgældigt Udtryk for de Ønsker, som Befolkningens Flertal nærer. Vi ønsker, at det maa ske, vi ønsker at give Befolkningen den Ret tilbage, som blev tabt i 1866. Vi ønsker dette i Forvisningen om, at den Ret vil øge Pligt og Ansvar, og vi tror den Regering, at Tiden nu er inde til, at Arbejdet for denne Sags Løsning tage op.

Forvordan Sagen i Enkeltheder skal løses er Tiden i Dag ikke inde til at drøft. Spørgsmaalet kan sikkert løses paa mere end een Maade og dog i fuld Overensstemmelse med Junigrundlovens Aand. Vi hils, som sagt, dette Skridt fra Regeringens Side med den største Glæde, og jeg vil tilsige Regeringen mit Partis trofast støtte til Løsningen af denne Opgave (af de andre Opgaver, som blev nævnt Trontalen). Jeg skal i den Forbindelse udtale det Haab, at den alvorlige Forhandling Partierne imellem, som vi nu ret snart kommer til at staa overfor, maa bære sig af, at man stedse har det store Maal: Grundlov i Junigrundlovens Aand,

for Øje, og at man kan se bort fra Smaating. Vanskeligheder skal der jo nok komme, men kan alle, der i Hovedsagen vil det samme, se bort fra det, der i Forhold til det store er smaat, da er det min Overbevisning, at Maalet vil naas indenfor en rimelig Tid. I denne Forbindelse ønsker jeg tillige at pege paa Landstingsvalget paa Fyn. Jeg kan ikke undlade at udtale min og mit Partis Anerkendelse af den maaltbevidste og sikre Ledelse, som fra Venstres Sideovre paa Fyn gjorde sig gældende ved dette Valg, og som førte til, at Resultatet overtraf de dristigste Forventninger. Men jeg kan paa den anden Side heller ikke undlade at udtrykke min Anerkendelse af den Tilslutning fra andre Partiers Side, som blev ydet ved det endelige Valg. Jeg vil gerne have Lov til at tage dette Valg som et godt Varsel for de kommende Grundlovsforhandlinger.

Om det foreliggende Forslag til Finanslov for Aaret 1913—14 har jeg ikke meget at sige. Hvad Hovedinteressen samler sig om, er jo det Spørgsmaal: Er den finansielle Balance, som søgtes skabt ved de i Fjor vedtagne Skattelove, nu tilvejebragt, og vil Balancen kunne holdes? I den Henseende har den højtærede Finansminister for sit Vedkommende givet Svaret forleden og udførligt begrundet og dokumenteret, at Balance er skabt, og derom kan der neppe strides. At Balancen vil kunne holdes, derom er der for mig heller ingen Tvivl, vel at mærke, naar man i Fremtiden anvender en sund og fornuftig Økonomi.

Ved den løselige Gennemgang af Forslaget, som det har været muligt at foretage i den korte Tid, der har været os levnet, siden det blev forelagt, er jeg kommet til den Overbevisning, at Budgettet er forsigtigt og, jeg kan vel endogsaa tilføje, meget forsigtigt lagt. Der er for mig ingen Tvivl om, at hvis den økonomiske Opgangsperiode, som vi har haft det sidste Par Aar, fortsættes eller blot holder sig, vil Indtægterne og navnlig Indtægterne paa § 5: direkte og indirekte Skatter, Ejendomsskyld, Indkomst- og Formueskat, Arveafgift, Toldafgifter o. s. v., sikkert flyde endog noget rigeligere, end selv den højtærede Finansminister forleden forudsatte, og der vil saaledes blive et større Overskud end de 633,000 Kr., som Forslaget regner med, endogsaa efter at Merudgiften, 8,145,000 Kr., paa § 26 er afholdt. Men alt dette er, vel at mærke, under den Forudsætning, at der ikke kommer yderligere Udgifter til. Det ved vi imidlertid alle,